

ud paa, at Banen først skulde gaae til Randers og Iggesra Randers til Viborg, saa er dette ikke ganske Meningen deraf, idet Banen kommer til at gaae uden at berøre Randers, og der bliver en Forbindelsesbane af omtrent 2 Meil Længde op til Randers. Den hele Forskjel, der vil blive i Belængden, enten man vælger den ene eller anden Bue, bliver, saa nøagtigt som man kan angive det uden at aspøle og maale Linien, omtrent en Meil. Endelig vil jeg dog, naar der er talt saa Meget om, at man, ved at tage den ene eller anden Wei, skulde flaae en fremtidig Længdebane fast, gjøre opmærksom paa, at det er et Punkt, som idetmindste for de Medlemmer, der ikke klart have tænkt sig en bestemt Retning for Længdebanen, er meget vanskeligt at afgjøre. Saa snart man slutter sig til et af de Projecter, der er lagt for Længdebanen, og anseer det for det eneste mulige og rigtige, saa staaer man naturligvis paa et Standpunkt, hvor det er meget lettere at sige, hvorvidt det Stykke Bane, man nu tænker paa at anlægge, falder sammen dermed eller ikke. Jeg skal i saa Henseende kun gjøre opmærksom paa, at det jo var muligt, at man kunde komme til den Erkjendelse, at den Længdebane, man vilde anlægge, skulde fra den nordlige Deel af Landet gaae enten over Viborg eller over Randers ned til Aarhus, idet man ved en eller anden Linie maatte søge at faae denne Bane i Forbindelse med Aarhus og Randers. Dersom man vilde gaae ud fra denne Forudsætning, da kan jeg kun sige, at naar man tænker sig at faae en Bane, som først gaaer et Stykke mod Nord, og dernæst deler sig i to Grene, den ene til Viborg og den anden til Randers, saa foreskommer det mig, at Spørgsmaalet ligger temmelig aabent; thi naar Banen kommer Nord fra, bliver Forskjellen i Belængden kun een Meil, enten man fører til Viborg og derfra ad et Stykke Jernbane til Aarhus, eller man tager over Randers. (En Stemme: Det er 2 Meil frem og tilbage!). Ja, naar man vil føre Banen 10 Gange, bliver det 10 Meil, men, naar man kun fører den 1 Gang, bliver det kun een Meil.

Monrad: Det er kun nogle saa Bemærkninger, jeg har at gjøre, for, om muligt,

at bidrage til at gjøre Spørgsmaalet klart, skjøndt jeg villigt skal indrømme, at det allerede er stillet i et tilstrækkeligt klart Lys. Jeg maa gjentage, hvad jeg allerede hittede ved første Behandling, at der her hverken er Tale om otte eller sex Millioner, men kun om en Rentegarantie, der efter det ene Forslag kan beløbe sig til 320,000 Rd., og efter det andet Forslag til 240,000 Rd. Nu kan det jo imidlertid gjerne være, at man, ved at garantere en større Sum for en Mand, der er en nogenlunde god Betaler, lider et langt mindre Tab, end naar man for en slet Betaler eller mindre god Betaler garanterer en mindre Sum. Det er altsaa aabenbart, at man, naar man her taler om den Dpoffrelse, som Staten kommer til at gjøre, ikke kan undlade at tage Hensyn til, at den ene Bane efter al Sandsynlighed vil forrente sig bedre og derfor kræve et mindre Tilskud fra Statskassen, uagtet den nominelle Garantie for denne Bane er større end for den anden, hvilket ogsaa Udvalget meget klart har oplyst ved et Exempel, der er anført i Betænkningen. Det maa jo dog vistnok indrømmes, at der er langt større Udfigt til, at den Bane, der gaaer igennem de befolkede og frugtbare Districter, og som berører en efter vore Forhold ikke ubetydelig Stad som Randers — tvertimod, man kan gjerne sige en saa betydelig Stad — vil kunne betale sig saa godt, at den Fare, Staten er udsat for ved, at den kan komme til at give Tilskud til den, vil være mindre, end naar man vælger en anden Linie, der gaaer igennem mindre frugtbare Districter. Jeg maa tilstaae, at jeg kun kan forklare mig den Forkjærlighed, som den ærede Rigsdagmand for Holbet Amts 2den Valgkreds (Tscherning) har, for at man skal vælge den sidstnævnte Wei, af hans særegne Mening om Jernbaner i Almindelighed. Han vil jo, som bekendt, nødig have dem anlagte til frugtbare Steder eller til Søstæder, men derimod helst have, at de skulle gaae igennem ufrugtbare og folketomme Egne, der ikke producere Noget, idet han mener, at saadanne Egne ville blive frugtbare, naar der bliver anlagt en Jernbane derigennem, og at man ved at anlægge en saadan langs Hvide-ryggen af Jylland paa engang vilde forvandle